

Ester i Martině jejich úspěchy moc přeju

Druhé, únorové číslo časopisu Zdravotnictví a medicína vznikalo v době olympijské. My v redakci jsme dělali rozhovory a psali články, sportovci při různých úspěšných pokusech předváděli své výkony a zbytek republiky fandil, jásal a zažíval zklamání. Těch, pravda, bylo dost. Některá i hodně velká. Sama dobře vím, jak funguje svět sportu, vím, jak opojná je radost z vítězství, a vím, jak hořké může být zklamání. Oba synové hodně sportovali, oba jezdili divokou vodu, starší velmi úspěšně na republikové úrovni, mladší od vody v deseti letech utekl, aby se poté stal několikanásobným vicemistrem České republiky v akrobatickém rokenrolu a roky byl součástí české reprezentace. Ví, kolik dřiny sport vyžaduje, a pamatuji se, jak utahání a často i bolaví chodili domů z tréninků. Ví, kolik úsilí ze strany rodičů je třeba, aby dítě mohlo trénovat, ví, kolik času rodiče tráví na závodech základní úrovně, než se jejich potomek prokope někam trochu výš, o potřebných financích ani nemluví. A sama velmi dobře znám infarktové stavy, kdy potomek bojuje o vteřiny, o body a o postupové místo. I z toho důvodu se velmi skláním před našimi dvěma dámami, které nás „v tom“ na olympiádě nenechaly a zasloužily se o to, aby byly vidět naše barvy. Mluví o Ester Ledecké a Martině Sáblíkové. S každou jejich jízdou si znovu a znovu vybavím vrtkavost sportovní štěstěny. Pokud sbírají zlato, jsou to naše holky zlatý a kus jejich úspěchů by si prakticky každý z nás rád taky urval pro sebe. Pak přijde místo čtvrté, páté, a najednou se hledají chyby. Zbytečně. Protože ruku na srdce, kdo z nás si může o sobě či o svém dítěti říct: on je čtvrtý, pátý na světě – v čemkoli... Kolik z nás si to může říct i na úrov-

ni republikové. Asi jen málokdo, a přesto se s každou bramborovou medailí vynoří řada těch, co přesně vědí, co mělo být lepší a kde bylo osudné zaváhání, které zhatilo šanci na medaili. Ester i Martině jejich úspěchy moc přeji a doufám, že si z řečí o tom, že nějakou šanci neproměnily v cenný kov, nic nedělají, protože zrovna ony dvě pro naši republiku udělaly víc než kdokoli z nás.

Dalším člověkem, o kterém mohu s klidným svědomím říct, že pro pověst naší republiky udělal hodně, je profesor Pavel Pafko. Chirurg, který zachránil mnoho lidských životů díky svým znalostem, zručnosti a odhodlání bojovat s nepřízní osudu druhých. Rozhovor s ním jsem dělala moc ráda. Bylo fajn poslouchat jeho vyprávění, při kterém vzpomínal na své pracovní začátky, na stovky, snad tisíce hodin, které trávil na sále na úkor času stráveného se svou rodinou, jak vzpomínal na to, jak nestihnul doběhnout včas do obchodu se sportovními potřebami, protože zachraňoval život pacienta, a prodavač mu zamkl před nosem, a ještě si významně zaťukal na hodinky, protože jemu právě „padla“. Celé vyprávění se mi ani nevešlo na stránky časopisu zachytit, ale doufám, že i tak vznikl rozhovor zajímavý.

Za zmínku stojí i článek o tinnitu, který psal kolega Michal Češek. Ač se to možná bude zdát jako velké číslo, realita je taková, že s nějakým pískáním v uchu žije deset až patnáct procent dospělé populace a v České republice tinnitus trápí okolo 700 tisíc lidí. Kolega Michal je i autor článku, který se věnuje RNA vakcínám. Značná část veřejnosti se domnívá, že mRNA vakcíny byly ušity horkou jehlou, že přišly rychle díky době covidové. Ve skutečnosti ale byly v hledáčku

vědců již 30 let a v boji proti některým mikrobům našly své uplatnění už před koronavirovou pandemií.

Na stránkách únorového čísla dáváme prostor i antiobezitikům, těm se věnovala kolegyně Kateřina Štulíková, a jak v článku uvádí, mezi dospívajícími je 20 procent obézních. Takže prostor jsme antiobezitikům nevěnovali zbytečně. Velkou radost mám i z článku z rubriky historie medicíny. Kolegyně Jana Jílková se pustila do tématu neštovic. Zmiňuje jejich nebezpečí i dlouhou cestu k vakcinaci. V únorovém vydání časopisu Zdravotnictví a medicína najdete ale mnohem více článků a já doufám, že se vám všechny budou číst dobře a že se vám budou líbit.

Přeji vám všem krásné čtení aktuálního únorového čísla našeho časopisu.

Petra Bartlová

šéfredaktorka

OBSAH

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

- Editorial 1
- Česko patří síti péče o iktové pacienty mezi nej přednější centra v Evropě 2
- První mezistátní převoz bijícího srdce 4
- Co může Česku přinést personalizovaná medicína? 5

- Kaleidoskop 6
- Rozhovor: Pavel Pafko 8
- Důvěra v lékárníky během pandemie u pacientů dále vzrostla 12
- AIFP: Aktuální a budoucí trendy v léčbě 13
- Zprávy z regionů 14
- Krajská zdravotní se opět rozrostla – napojení nemocnice Litoměřice do KZ v rekordním čase 16

MEDICÍNA

- PragueONCO nabídlo reflexi onkologie v pandemii i aktuální trendy 18
- Světový kongres GASTRO 2021 řešil problémy oboru a věnoval se i kouření 21

- V Latinské Americe nemohou miliony diabetiků sehnat specialistu 22
- Pískání v uších je nová civilizační choroba. Co o tinnitu víme? 24
- Revizní endoprotetika v ortopedii a její současné limity a možnosti 26
- Obezita na vzestupu. Jaké jsou novinky ve farmakoterapii? 28
- RNA vakcíny jsou „vycházející hvězdou“ a nadějí pro onkologické pacienty 31
- Soutěž Sestra roku... 33
- Škodlivé látky v ovzduší způsobují neefektivní pohyb spermií 37
- Konec „skvrnitého monstra“ 38
- Nabídka práce 40